

«Το περιβάλλον δεν αποτελεί ιδιοκτησία μας, αλλά κληρονομιά μας»

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Σαφείς αναφορές στην καταστροφή πολιτιστικών επιτευγμάτων, όπως τα αρχαιολογικά μνημεία στην Παλμύρα της Συρίας, αλλά και η πρόσφατη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί, και προτάσεις όπως η μετάνοια για τις καταχρήσεις, η εγκράτεια, το ασκητικό ήθος και η κατανόηση του ότι ο άνθρωπος είναι οικονόμος -και όχι δημιουργός- του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβάνονται στην εγκύκλιο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου για την Ημέρα Προσευχής «υπέρ της διαφυλάξεως του Φυσικού Περιβάλλοντος», η οποία θα διαβαστεί την πρώτη Κυριακή του εκκλησιαστικού έτους, 6 Σεπτεμβρίου, σε όλους τους ναούς της Κύπρου.

Αναλυτικά η Ιερά Σύνοδος της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Κύπρου:

Παντί τῷ χριστεπωνύμῳ πληρώματι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιοτάτης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ἡ χάρις καί ἡ εὐλογία τοῦ Δημιουργοῦ πάσης τῆς κτίσεως Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετά πάντων ὑμῶν.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ Ἐκκλησία, σύμφωνα μέ τοὺς Πατέρες, εἶναι ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. Εἶναι, δηλαδή, ἡ ζωντανὴ ἐκείνη πνοή, ἡ ὁποία ἐρμηνεύει τὸν λόγο τοῦ

Θεοῦ καὶ ὀρθοτομοῦσα διακηρύσσει τὰ ἐπιβαλλόμενα μηνύματα στὴν ψυχροσύνη τοῦ ποιμνίου της, λαμβάνουσα ὑπεύθυνη θέση ἔναντι τῶν μεγάλων θεμάτων ποὺ ἀντιμετωπίζουμε.

Ἕνα πολὺ μεγάλο πρόβλημα ποὺ ἔντονα ταλανίζει τὴν ἀνθρωπότητα εἶναι αὐτὸ τῆς οἰκολογικῆς μας καταστροφῆς. Οἱ διαστάσεις τὶς ὁποῖες ἔχει προσλάβει εἶναι τόσο τραγικές, ὥστε ἡ Ἐκκλησία μας καθιέρωσε τὴν 1η Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ὡς «ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ», καὶ ὅρισε ὅπως ἐκάστη πρώτη Κυριακὴ τοῦ μηνὸς αὐτοῦ ἀναπέμπονται εὐχαριστήριες δοξολογίες πρὸς τὸν Δημιουργὸ τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ ταυτόχρονα ἱκετήριες δεήσεις γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη βουλιμία καὶ πλεονεξία.

Ἡ Μητέρα Ἐκκλησία τὸ ἐνέταξε ἀνάμεσα στὰ κορυφαῖα προβλήματά της κατὰ τὴν ἐν Κολυμπάρι συνελθοῦσα Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο καὶ διακήρυξε μὲ μεγάλο αἶσθημα εὐθύνης:

«Ἡ χριστιανικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος ἀπαιτεῖ μετάνοια γιὰ τὶς καταχρήσεις, ἐγκράτεια καὶ ἀσκητικὸ ἦθος, ποὺ ἀποτελοῦν ἀντίδοτο στὴν ὑπερκατανάλωση, συγχρόνως δέ, καλλιέργεια στὸν ἄνθρωπο τῆς συνειδήσεως ὅτι εἶναι «οἰκονόμος», καὶ ὄχι κάτοχος τῆς δημιουργίας. Δὲν παύει νὰ τονίζει ὅτι καὶ οἱ μελλοντικὲς γενεὲς ἔχουν δικαίωμα πάνω στὰ φυσικὰ ἀγαθὰ, ποὺ μᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Δημιουργός».

Πραγματικὰ καίριες καὶ οὐσιαστικὲς οἱ θέσεις τῆς ἐν Κολυμπάρι Ἀγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου. Τὸ ὅλο θέμα «τῆς οἰκολογικῆς καταστροφῆς» τίθεται στὶς πιὸ ὀρθές του διαστάσεις. Τὰ πάντα ἀνήκουν στὸν Θεὸ Δημιουργό, ὁ ὁποῖος ἐγκατέστησε τὸ κορυφαῖο δημιούργημά του, τὸν Ἄνθρωπο στὸ μέσο τῆς Δημιουργίας ὡς ἄρχοντα ἀλλὰ καὶ ὡς οἰκονόμο τοῦ περιβάλλοντος. Συνεπῶς, ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἄρχων, ἔχει δικαίωμα γιὰ κάθε δυνατὴ ἀξιοποίηση, ἡ ὁποία θὰ ἀναδεικνύει τὸ περιβάλλον ὡς τὸ πεφλημένο τοῦ βασιλείου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ βιώνει τὴν εὐτυχία του. Οἰαδήποτε, ὅμως, ἐνέργειά του καταστρέφει τὸ περιβάλλον, ἀποστερεῖ ἀπὸ τὶς μελλοντικὲς γενεὲς τὴ δυνατότητα τῆς λελογισμένης ἀξιοποίησης τῶν φυσικῶν πηγῶν τοῦ πλούτου τοῦ καὶ ἀπὸ τὴ δυνατότητα νὰ χαροῦν τὸ ὑπερκόσμιο φυσικὸ τοῦ κάλλος. Πάρα πολὺ ὀρθὰ ἐλέγχθη ὅτι τὸ περιβάλλον δὲν ἀποτελεῖ ἰδιοκτησία μας, ἀλλὰ τὸ κληρονομήσαμε ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ὀφείλουμε νὰ τὸ σεβόμαστε, γιὰ αὐτὸ συνιστᾷ τὴν ἔκφραση τῆς ἀγάπης Του πρὸς ἐμᾶς καὶ ἔχουμε ἠθικὴ ὑποχρέωση νὰ τὸ παραδώσουμε στὶς μελλοντικὲς γενεὲς, γιὰ νὰ τὸ χαροῦν καὶ αὐτὲς δημιουργικά, καὶ μὲ τὸ ἴδιο αἶσθημα εὐθύνης νὰ τὸ παραδώσουν στὶς κατοπινὲς γενεὲς.

Ἀγαπητοί μου,

Τὰ τελευταῖα χρόνια ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τραγικὴ καταστροφὴ τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος, βιώνουμε, παράλληλα, μὲ τὴν ἴδια ὁδύνη καὶ τὴν καταστροφὴ τῶν Πολιτιστικῶν μας Δημιουργημάτων καὶ Ἐπιτευγμάτων. Περιβάλλον καὶ Πολιτισμὸς εἶναι ἔννοιες καὶ ἀξίες ἀλληλέλθενδες καὶ ἀλληλοπεριχωρούμενες. Ἡ μία προσδίδει ἀξία καὶ περιεχόμενο στὴν ἄλλη. Τὸ περιβάλλον μᾶς τὸ χάρισε ὁ Θεός, ἀλλὰ τὰ ἔργα τοῦ Πολιτισμοῦ μας τὰ δημιουργήσαμε ἐμεῖς μὲ τὴ σοφία, τὴ σύνεση καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ Ἐκεῖνος μᾶς χάρισε.

Συνεπῶς, τὸν ἴδιο σεβασμὸ ποὺ ὀφείλουμε στὴ Δημιουργία τοῦ Θεοῦ, ποὺ λέγεται Περιβάλλον, ὀφείλουμε νὰ ἀποδίδουμε καὶ στὰ διαχρονικὰ ἐκεῖνα ἔργα ποὺ δημιουργήσαμε, καὶ τὰ ὁποῖα ὁ παγκόσμιος ὀργανισμὸς τῆς UNESCO ἐνέταξε καὶ χαρακτήρισε ὡς «ΕΡΓΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ».

Δυστυχῶς, μὲ ἄφατη ὁδύνη ψυχῆς, βιώσαμε πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια τὴν καταστροφὴ τῶν πολιτιστικῶν ἐπιτευγμάτων τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων τῆς ΠΑΛΜΥΡΑΣ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ, ἔνεκα τῆς βαρβαρότητας τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀδηφαγίας τῶν ἰσχυρῶν δυνάμεων τῆς Γῆς.

Ἀλλὰ, καὶ ὡς ἀνθρωπότητα, βιώσαμε, ἐπίσης, τὴ βαρβαρότητα τῆς Τουρκίας ἔναντι ἐνὸς θησαυροῦ τῆς παγκόσμιας πολιτιστικῆς κληρονομιάς, γιὰ τὴν ὁποία ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα, καὶ ἰδιαίτερα ὁ χριστιανικὸς κόσμος, νιώθουμε ἰδιαίτερη ὑπερηφάνεια. Βιώσαμε μὲ ἄφατη ὁδύνη ψυχῆς τὴ μετατροπὴ τῆς ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ «ἐν τῶν τελειοτάτων ἔργων, ἀφ' ὅσα ἡγερῆ ποτε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ», σὲ τζαμί.

Οἱ πολιτισμικοὶ θησαυροί, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴ διαχρονικὴ ἔκφραση τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, δὲν ἀνήκουν μονάχα στὸν λαὸ ποὺ τοὺς δημιούργησε, ἀλλὰ σὲ ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ ὁ καθένας μας δικαιούται νὰ τοὺς θεωρεῖ ἰδικούς του, νὰ τοὺς σέβεται, νὰ τοὺς θαυμάζει καὶ νὰ δοξολογεῖ τὸν Θεό, ποὺ φωτίζει νὰ δημιουργοῦνται τέτοια ἐπιτεύγματα, ποὺ σὲ ἀνάγουν ἀπὸ τὰ ἐπίγεια πρὸς τὶς ὑψηλότερες σφαῖρες τῆς θέωσης. Γιατί τότε μόνον ἡ στάση καὶ ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς Γῆς καταξιώνεται καὶ καρποφορεῖ, ὅταν μὲ τὰ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἔργα τοῦ Πολιτισμοῦ του, συντελεῖ εἰς «τὸ εὖ ζῆν ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος».

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἀναλογιζόμενοι τὶς φυσικὲς, τὶς πολιτισμικὲς καὶ τὶς πολεμικὲς καταστροφὲς ποὺ λαμβάνουν χώρα ἀνὰ τὴν ὑφήλιο, ἐμεῖς ἅς ἐργαζόμεθα καὶ ἅς παρακαλοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν προστασία τῶν Δημιουργημάτων Του. Ἐπὶ πλέον, ἅς καλλιεργοῦμε αὐτὸ τὸ πνεῦμα πρὸς τὸ ἐγγύτερο καὶ εὐρύτερο περιβάλλον μας καὶ ἅς προσευχόμαστε, ὅπως ὁ Δωρεοδότης Κύριος φωτίζει καὶ ἐμᾶς καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Γῆς σὲ ἔργα ἀγαθὰ καὶ εὐάρεστα ἐνώπιόν Του.

Μετ' εὐχῶν διαπύρων

† ο Κύπρου Χρυσόστομος
καὶ οἱ σὺν ἐμοί Ἀδελφοί.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου,
6 Σεπτεμβρίου 2020.

Σημείωση. Οἱ Αἰδεσιμώτατοι Ἐφημέριοι ἐντέλλονται ὅπως, ἀντὶ ἄλλου κηρύγματος, ἀναγνώσουν τὴν ἀνὰ χεῖρας Ἐγκύκλιό μας κατὰ τὴ Θεία Λειτουργία, ποὺ τελεῖται σήμερα Κυριακὴ, 6 Σεπτεμβρίου 2020.

Δείτε τὴν Εγκύκλιο καὶ σὲ μορφή pdf πατώντας [εδῶ](#)...